

1935 сыл алтынньы 5
күнүгэр төрүттэммитэ

○ Нам улууһун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭҕЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Баһаарынай чаас депотугар лицензия ситиһиллэн гаас холбонмут, дьизэлэрин-уоттарын докумуоннара ситтэбинэ иккис хочуол туруохтаах. Саҥа депо аһыллыта алтынньы 21 күнүгэр былаанналар.

«Намкоммунтеплоэнерго» дааннайынан, КСК уонна стадион манежная дьизэ оттуллубуттар, билигин учредительнай докумуоннар оҥоһуллаллар, штаттара чуолкайданаллар. Улуус киинигэр музыкальнай оскуола хочуолунайыгар холбонмут объект сөрүүннэр, манна таас чоҕунан оттулуууга сорох үлэһиттэр температурнай режими сөптөөх таһымыгар туппаттар. Бу нэдиэлэҕэ Сельхозтехника хочуолунайын реконструкцията ситэн онно холбонноҕуна балаһыаньа тупсуохтаах.

Үөрэх управлениета иһитиннэрбитинэн, Нам селотугар 6, 7 №-дээх детсадтар аһыллыбыттар, ол эрэн 7-с детсадка баһаарынай емкость боппуруоһа быһаарыллыахтаах. 8 №-дээх детсад температурнай режимэ намһааһынан быстах көмгө үлэтэ тохтоотуллубут, өрөмүөн кэнниттэн аһыллыахтаах. Үөдэйгэ детсад үбүлээһин уонна баһаарынай боппуруостарга иһитиннэр турар. Хамафаттаҕа интернет үлэтэ саҕалана илик.

Бу күннэргэ үлэ харыстабылын салаатынан Нам селотугар уонна Аппааныга оскуолалары, оҕо садтарын бэрэбиэркэлээһин ытытыллыахтаах. Ааспыт өрөбүлгэ «Эдэр педагог баала» ытытылына, эдэр педагогтар ассоциациялара тэрилиннэ.

Республикаҕа кэккэ программалары сарбыйы үлэтэ барыаҕа, ол түмүгэр авариянай-чөлүгэр түһэри үлэлэргэ 1,5 млрд. солк. эбии булуһуллуохтаах. Россияҕа Украина балаһыаньатынан сибээстээн санкциялар түмүктэригэр аан дойдутааҕы сайдыы баантан Саха сиригэр оҕо садтарын тутуугу бэриллиэхтээх кредит салгыныга ыйанна, бу курдук улахан политика хас бирдии нэһилиэккэ дьайылыах буолан тахсар.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

ПЕНСИЯҔА ҮЛЭ СТАҔА УЛААТЫАҔА

2015 с. тохсунньу 1 күнүтэн граждандар пенсионнай бырааптарын толоруу уонна булгучулаах пенсионнай страхованиеҕа пенсиялары ааһы саҥа бэрээдэгэ кириэр. Сүрүн уларыты — кырдьар сааһынан үлэ пенсиятын ылыгыга минимальнай трудовой стаж 5-тэн 15 сылга диэри улаапыта буолар. Бу минимальнай ыстааһы уларытыы граждандар тус бэйэлэрин пенсияларыгар кылааттарын толору учуоттааһынтан тахсар. Бу туһунан Саха сирин профсоюзтарын баһылыга Николай Дегтярев «АиФ на Севере» быһаарда.

Хайдах олордугут, ыаллар?

ОРОСКУОТТААХ ОҕОХТОҢ БОСХОПОНУУ

Бу ый ортотуттан, уунан сырыы бобулуннаһына, өрүс турдаһына, илин энэр нэһилиэктэригэр тийэр уустугуруохтаах, уунан сырыы тохтоохтаах. Онон бу күннэргэ улууспут баһылыга А.П. Атласов дьаһалта, тэрилтэлэр салайааччылары кытта ааспыт нэдиэлэ бүтүүтүгэр Көбөкөн, Фрунзе нэһилиэктэригэр сырытта, олохторун-дьаһахтарын билсиртэ. Бу нэһилиэктэргэ Арбынҥа сылдыспыт салайааччылар тийдилэр.

Көбөкөннөр, фрунзелар быйыл кыстыгы туоруур оту булуһун, социальной объекттар уонна ыаллар дьизэлэрэ киин ититэр ситимгэ холбонууларыгар тэтимнээх үлэ баран, бара турарынан хаһаангытааҕар да санаалара бөвөхсүйөн, бэттэх кэлэн ололорлор.

Быйыл «Намкоммунтеплоэнерго» ААУо бэйэтин үбүнэн улуус үрдүнэн 7 саҥа кварталнай хочуолунайы тутан үлэҕэ киллэрбит. Ол иһигэр Фрунзе уонна Арбынҥа 2 саҥа хочуолунайы. Энергияны кэмчилээһин программатынан 5 хочуолунайга саҥа оборудованиелар туруоруллубуттар. Арбынҥа, Фрунзеҕа, Көбөкөнгө уонна 2 Хомустаахха 15 биэрэстэ уста-

лаах итии уу барар турба ситимэ тардыллыбыт. Киин ититэр системаны, хочуолунайдары чөл түһэригэ, саҥа хочуолунайдары тутууга «Намкоммунтеплоэнерго» ААУо 40 мөл. солк. кэриҥэ үбү ороскуоттаабыт.

Түөрт нэһилиэккэ барыта 112 ыал тохсунньу 1 күнүгэр дылы киин ититэр ситимгэ холбонуктаахтар. Улуус 2017 сылга дылы илин энгэрдээҕи түөрт нэһилиэгэр олоорор ыаллары 100% киин ситимгэ холбуур былааннаах.

Быйыл фрунзелар 90% киин хочуолунайга холбонуктаахтар. Көбөкөнгө саҥа ситимгэ

холбонмут, холбонор 67 ыалтан 44 кыаммат (дохуоттара тийиһинэн олоору көрүллүбүт таһымыгар тийибэт) ыаллар ахсааннарыгар кирирлэр. Итии ситимигэр бэйэлэрэ матырыйал булан, кэпсэтэн тартарбыт, онорторбут 47 ыалга ороскуоттара төннөрүллүөхтээх.

Көбөкөнгө «Үтүө дьыала» хамсааһын чэрчитинэн тутан эрэр аروحнай спортсаалларын дьизитин ситэригэ улуус дьаһалтата үбүлээһини 3 мөл. солк. көрбүт. Эһиил бу тутуу бүтүөхтээх. Көбөкөннөр оскуолаларын дьизэтэ аһары эргэритинэн саҥа

салгы ытыгыны, эдэр специалистары дьизэн хааччыы боппуруоһун быһаарары, барсааны өрөмүөннээһингэ үбү көрүүнү, өрөмүөннэтиини, ГСМ ороскуотун толуйууну, оҕо саадын дьиз-уот тэриллэринэн толору хааччыыны, сибээс ситимэ («Билайн») хаачыстыбалаах буолуутун ситиһиини, үлэлээх буолуу боппуруоһун быһаарыны, электрик штатын көрүүнү, оскуола үлэһиттэрин хамнаһын үрдээһинэ ситиһилиитин, субсидияны ылыны судургутутууну уода. туруорустулар.

Көбөкөнгө, Фрунзеҕа дьонсэргэ олоорор, үлэлиир усулуобуйаларын чөлчөттигэ улахан хамсааһын саҕаламмыта харахха тутта быраһыллар. Нэһилиэннэ өрүү туруорсар үгүс боппуруостарын быһаарыыга улуус салайааччылар салгы ылсан үлэлиир санаалаахтар. Олохтоохторгон эрэйиллэрэ: олохтоохтук оностон сүөһү, сылгы ахсаанын элбэтэн, үчүгэйдик көрөн-истэн үтү, эти онорууну, батарыны улаатыннан үгүөрү соҕус дохуоттаныны быһаарыы. Оччоҕо эр бары өттүнэн сайдыбыт нэһилиэктэр бааллар диэн киэн тутта кэпсэхпит.

И. ИВАНОВ

Сайдыы саҕахтара

«АЛРОСА» БЮДЖЕТ 25%-НЫН ХААЧЧЫЙАР

Бу сайын «АЛРОСА» АК 7%-наах акцията атыыламматын түмүгэр республика 17 млрд. 644 мөл. солк. дохуот киллэриннэ. Егор Борисов бэйэтин кэмигэр маньык этэн турар: «Республикаҕа «АЛРОСА» тула балаһыаньа хоромньулаах буолар түгэнигэр биһиги акциялар пакеттарын атыылааһыны тохтоотор бырааптаахпыт», — диэн. Бу сырыыга бирдии акцияҕа 32-33 солк. этиллибитигэр республика правительствота сөбүлэспэтэҕэ, балаҕа кэпсэти кэннэ биер акцияҕа 33-38 солк. сыана олохтоммута. Ол түмүгэр Саха сирэ 17,6 млрд. солк. киллэримитин социальной хайысхаҕа туһаайылына.

1. Бу үп үс гыммыт биерэ, ол эбэтэр 6,4 млрд. солк. дьону хаарбах уонна авариянай дьизэлэртэн көһөрүүгэ ананыаҕа. Ол курдук, 2018 сылга диэри 11 тыһ. хаарбах дьизэлэртэн 29 тыһ. киһи көһүөхтээх. Манна 28 млрд. солк. эрэйиллэр. «АЛРОСА» харчытыттан ураты федеральной бюджеттан ОДьКХ реформированиетын фондатын нөнүө үп кириитигэр дуоҕабар түһэриллибитэ. 2014 с. 2,5 тыһ. авариянай дьизэлэртэн 6900 киһи көһөрүллүөхтээх.

2. Биер улахан хайысханан социальной инфраструктура объекттарын тутуу буолар, манна 5,1 млрд. солк. көрүллэр, ол иһигэр радиологической отделениелаах республикатааҕы онкологической киин тутуугу 2,25 млрд. солк. барыаҕа.

3. 2,6 млрд. солк. 4000 миэстэҕэ аанаммыт 21 үөрэх учреждениеларын тутуугу туһаайыллар (бу оскуолалар, оҕо садтара, лицейдэр о.д.а.).

4. Биер улахан ороскуот (4 млрд. солк.) нэһилиэннэ элээх пууннарга гааһы киллэригэ уонна республика газовай хаһаайыстыбатын туруктаах буолуутун хааччыыга көрүллүөҕэ.

5. Коммунальной инфраструктураны сайыннарыыга 1,5 млрд. солк. ороскуоттаныаҕа.

6. Өрүс судноларын тутууга уонна өрөмүөнгө 550 мөл. солк. бэриллиэҕэ.

7. 217 мөл. солк. тахса үп СР Общественной киинин тутууга көрүллүөҕэ.

Бүгүн Саха сирэ уонна «АЛРОСА» компания территорияҕа экономика уонна социальной эйгэ сайдытыгар көдүүстээхтик биергэ үлэлээһин холобурунан буолаллар. Ол курдук, «АЛРОСА» АК республикаҕа производство уопсай кээмэйин 40%-нын, валовой региональной бородууктаттан 21%-нын ылар. Кэлин 5 сылга компания республика бюджетыгар кириэр нолуоктартан 25%-нын хааччыар. Республикаҕа Россия бөдөн компаниялара ситиһилээхтик үлэлиллэр, ол эрэри алмааһы хостоонунга сайды сөптөөх стратегиятын таба тайаммыт «АЛРОСА» АК билигин даҕаны Саха сирин экономика тыгар сүрүннүүр предпрятиенан ааһыллар.

Республика бэчээттигэн

Сокуону билиэхэ, тутуһоохха уонна туһаныхха

Нам улууһугар 3 тыһыынчаттан тахса саалаах киһи баар. Улууһу иһигэр саалаах киһи ахсаана сылтан сыл элбээн иһэр, ону тэнэ сааны илдьэ сылдьыы, ууруу быраабылаларын кэһии эмиз элбиэр. Ол курдук, 2014 сыл 9 ый түмүгүнэн, Нам улууһугар саа туттуулаах 1 холуобунай буруй оһоһулунна, киһини саанан ытан өлөрүү. Онтон 68 киһи сааны илдьэ сылдьыы, ууруу быраабылаларын кэһэн административнай эппизитинэскэ гардылыннылар. Административнай буруйу оһорбут киһи 500 солкубайтан 5000 солк. дылы суумаҕа ыстарааптанар, ону тэнэ быстах кэмнэ саата былдьанар эбэтэр конфискацияланар.

ИДьП ирдэбилинэн сааны бас билээччи, саатын анал тимир сейфэҕэ, дыааһыкка уган ууру-

охтаах. Сейф эбэтэр дыааһык 2 миллиметрэн чарааһа суох тимир лиистэн оһоһуллар уонна хатанар буолуохтаах, ыйанар сомуок көһүллэнэр. Күлүүһү саалаах киһи бэйэтэ уура сылдьыахтаах, ол эбэтэр бу сааҕа көһүлэ суох киһи бу сейфэни аһара көһүллэмэт. Сейф ту-

Өскөтүн туора киһи сааны ылан буруй оһордоһуна, сааны бас билээччи холуобунай эппизитинэскэ тардыллар. Сааны атын киһиэхэ уурдарар, уларсар, бирэрэр булгуччу бобуллар. Саалаах киһи өллөбүнэ, саага бас билээччи көстүүр дылы саа полицияҕа туттарыллыахтаах.

харчыны ылыахын сөп.

Сааны саага атыылаһар киһи сааны илдьэ сылдьыы, ууруу быраабылаларын үөрэтэр аадырыһа Нам селиэнньэтин Чернышевской уулусса 5 №-дээх дьэтигэр «Сулус» ЧОО ООО.

Сааҕа көһүллээх киһи сыл

СААНЫ ИЛДЭ СЫЛДЬЫ, ТУТТУУ БЫРААБЫЛАЛАРА

рар сирэ кини оһорор дьэтин хоһугар эбэтэр саалатыгар буолуохтаах. Сейф, дыааһык дьэ муостатыгар эбэтэр эркинигэр, дөбөнүк үһүлүбат гына саайылыахтаах, биэр дьэҕэ хас да саалаах киһи баар буоллаһына тус-туһунан сейфэлэниэхтээхтэр. Сааны кыладыапкаҕа, гаражка, верандаҕа уура бобуллар. Массынаҕа, мотоциккага тийэйгэ саа хомуллан, анал хааҕа угуллуохтаах.

Эргэ, алдыамыт, көһүлэ суох сааны, саа уһун, механизмын таах быраар, атын киһиэхэ биэрэр бобуллар. Маньык саалары лицензионно-разрешительнай системаҕа аһалан харчыга туттарыаххытын сөп. Туттарыллыбыт сааны полиция иһигэр тэриллит анал хамыһыа көрөн сыаналыыр. Гладкоствольнай сааны туттардаххына 1000-2000 солк., нарезной сааны туттардаххына 1500-3000 солк.

иһигэр обществоҕа кутталлаах (ол эбэтэр сааны ууруу, илдьэ сылдьыы быраабылаларын кэһии, итирик туруктаах общественной сиргэ сылдьыы, бытархай күлүгээннэһин о.д.а.) административнай эбэтэр холуобунай буруйу оһордоһуна, сааны илдьэ сылдьар бырааба быһыллар.

Саа көһүлүн уһаттарааччы көһүл болдоһо бүтэрэ биэр ый иннинэ лицензионно-разрешительнай система инспекция-

тыгар маньык докумуоннары аһалыахтаах:

- паспорт ксерокопията (прописка);
- охотбилет ксерокопията (1-2 стр.);
- мед. справка (0-46-1 форма-лаах, улуустаағы киин балыһа кассатыгар бэриллэр);
- 3-4 см. форматтаах хаартыска (саатын айы биердii хаартыска (мавовай).

Госпошлината: көһүлэ – 10 солкуобай, лицензия (гладкоствольнай – 100, нарезной – 200 солк.).

Лицензионно-разрешительнай система нэһилиэнньэни бэнидиэнньик, сэрэдэ, чэпиэр күн 9 чаастан 18 чааска дылы, 13-14 эбиэтэ уонна субуотаҕа 9 чаастан 13 чааска дылы приемнуур, билсэр телефоннугут 43-171.

Н.В. ПОТАПОВ,
«Намский» ММО МВД РФ
ЛРР группа старший инспектора, полиция капитана

Информация для читателей

Согласно пункту 59 Правил оборота гражданско-го и служебного оружия и патронов к нему на территории Российской Федерации, утвержденных постановлением Правительства Российской Федерации от 21 июля 1998 года №814, принадлежащие гражданам оружие и патроны должны храниться по месту проживания с соблюдением условий, обеспечивающих их сохранность, безопасность хранения и исключающих доступ к ним посторонних лиц, в запирающихся на замок сейфах или металлических шкафах, ящиках из высокопрочных материалов либо в деревянных ящиках, обитых железом. Органы внутренних дел по месту жительства владельцев имеют право проверять условия хранения зарегистрированного ими оружия.

Хранение оружия и патронов гражданами Российской Федерации в местах временного пребывания должно осуществляться с соблюдением условий, исключающих доступ к оружию посторонних лиц.

Предупреждаем, что за небрежное и халатное отношение к хранению огнестрельного оружия, Вас могут привлечь к:

1) административной ответственности по статье 20.8. «Нарушение правил производства, продажи, хранения или учета оружия и патронов к нему, порядка выдачи свидетельства о прохождении подготовки и проверки знания правил безопасного обращения с оружием и наличия навыков безопасного обращения с оружием или медицинских заключений об отсутствии противопоказаний к владению оружием»;

- часть 4 «Нарушение правил хранения, ношения или уничтожения оружия и патронов к нему гражданами» - влечет наложение административного штрафа в размере от пятисот до двух тысяч рублей либо лишение права на приобретение и хранение или хранение и ношение оружия на срок от шести месяцев до одного года.

- часть 5 «Нарушение правил коллекционирования или экспонирования оружия и патронов к нему» - влечет наложение административного штрафа на граждан в размере от одной тысячи до пяти тысяч рублей; на юридических лиц - от десяти тысяч до ста тысяч рублей либо административное приостановление их деятельности на срок до десяти суток.

- часть 6. «Незаконные приобретение, продажа, передача, хранение, перевозка или ношение гражданского огнестрельного гладкоствольного оружия и огнестрельного оружия ограниченного поражения» - влечет наложение административного штрафа на граждан в размере от трех тысяч до пяти тысяч рублей с конфискацией оружия и патронов к нему либо административный арест на срок от пяти до пятнадцати суток с конфискацией оружия и патронов

к нему; на должностных лиц - от десяти тысяч до пятидесяти тысяч рублей с конфискацией оружия и патронов к нему либо их дисквалификацию на срок от одного года до трех лет с конфискацией оружия и патронов к нему; на юридических лиц - от ста тысяч до пятисот тысяч рублей с конфискацией оружия и патронов к нему либо административное приостановление их деятельности на срок от десяти до шестидесяти суток.

2) уголовной ответственности по статье 224 УК РФ «Небрежное хранение огнестрельного оружия».

Небрежное хранение огнестрельного оружия, создавшее условия для его использования другим лицом, если это повлекло тяжкие последствия, - наказывается штрафом в размере до сорока тысяч рублей или в размере заработной платы или иного дохода осужденного за период до трех месяцев, либо обязательными работами на срок до трехсот шестидесяти часов, либо исправительными работами на срок до одного года, либо ограничением свободы на срок до одного года, либо арестом на срок до шести месяцев.

Согласно пункту 75 Правил оборота гражданского и служебного оружия и патронов к нему на территории Российской Федерации, утвержденных постановлением Правительства Российской Федерации от 21 июля 1998 г. №814, без разрешений органов внутренних дел осуществляется транспортирование оружия и патронов в пределах территории субъектов Российской Федерации, органами внутренних дел которых данное оружие и патроны поставлены на учет.

Владельцам газового оружия, огнестрельного оружия ограниченного поражения для транспортирования оружия в другой субъект РФ (например, из г. Якутска в г. Москва), в соответствии с пунктами 62 и 66 Инструкции по организации работы органов внутренних дел по контролю за оборотом гражданского и служебного оружия и патронов к нему на территории Российской Федерации, утвержден-

ПАМЯТКА ВЛАДЕЛЬЦУ ОРУЖИЯ ОГРАНИЧЕННОГО ПОРАЖЕНИЯ

ной приказом МВД России от 12 апреля 1999 г. № 288, необходимо получить по месту жительства разрешение органа внутренних дел на транспортирование оружия. В заявлении на транспортирование указываются виды (типы) перемещаемого оружия, данные лицензии (разрешения), а также маршрут следования (от начального до конечного пункта).

Напоминаем, что граждане Российской Федерации осуществляют транспортирование оружия в количестве не более 5 единиц и патронов не более 400 штук на основании разрешений органов внутренних дел на хранение или хранение и ношение соответствующих видов, типов и моделей оружия либо лицензий на их приобретение, коллекционирование или экспонирование.

Транспортирование оружия и патронов в количестве, превышающем указанные нормы, осуществляется гражданами Российской Федерации в порядке, предусмотренном для юридических лиц.

Транспортирование принадлежащего гражданам оружия осуществляется в чехлах, кобурах или специальных футлярах.

Предупреждаем, что за нарушение правил перевозки, транспортирования оружия и патронов к нему Вас могут привлечь к административной ответственности по ч. 2 ст. 20.12 КоАП РФ «Нарушение правил перевозки, транспортирования оружия и патронов к нему» - влечет наложение административного штрафа в размере от одной тысячи до одной тысячи пятисот рублей.

В соответствии со статьей 24 Федерального закона от 13 декабря 1996 г. № 150-ФЗ «Об оружии»:

Граждане Российской Федерации могут применять имеющееся у них на законных основаниях оружие для защиты жизни, здоровья и собственности в состоянии необходимой обороны или крайней необходимости. Применению оружия должно предшествовать четкое выражение предупреждения об этом лица, против которого применяется оружие, за исключением случаев, когда промедление в применении оружия создает непосредственную опасность для жизни людей или может повлечь иные тяжкие последствия. При этом применение оружия в состоянии необходимой обороны не должно причинить вред третьим лицам.

Запрещается применять огнестрельное оружие в отношении женщин, лиц с явными признаками инвалидности, несовершеннолетних, когда их возраст очевиден или известен, за исключением случаев совершения указанных лицами вооруженного либо группового нападения. О каждом случае применения оружия владелец оружия обязан незамедлительно, но не позднее суток, сообщить в орган внутренних дел по месту применения оружия.

Лицам, владеющим на законном основании оружием и имеющим право на его ношение, запрещается иметь при себе оружие во время участия в собраниях, митингах, демонстрациях, шествиях, пикетированиях, религиозных обрядах и церемониях, культурно-развлекательных, спортивных и иных публичных мероприятиях.

Запрещается обнажение оружия в случае, если отсутствуют основания для его применения, предусмотренные частью первой настоящей статьи (за

исключением случаев, предусмотренных законодательством Российской Федерации).

Предупреждаем, что за неправомерное применение и использование огнестрельного оружия Вас могут привлечь к уголовной ответственности;

В соответствии со статьей 13 Федерального закона от 13 декабря 1996 г. № 150-ФЗ «Об оружии» граждане Российской Федерации, являющиеся владельцами огнестрельного оружия ограниченного поражения, газовых пистолетов, револьверов, гражданское огнестрельного гладкоствольного длинноствольного оружия самообороны, обязаны не реже одного раза в пять лет проходить проверку знания правил безопасного обращения с оружием и наличия навыков безопасного обращения с оружием. Проверка знания правил безопасного обращения с оружием и наличия навыков безопасного обращения с оружием проводится организациями, определяемыми Правительством Российской Федерации, в порядке, установленном федеральным органом исполнительной власти, осуществляющим функции по выработке и реализации государственной политики и нормативно-правовому регулированию в сфере внутренних дел.

Предупреждаем, что в случае не прохождения периодической проверки по правилам безопасного обращения с оружием самообороны, Ваше разрешение не будет продлено.

